PROIECTAREA UNOR LECȚII DIN UNITATEA DE ÎNVĂȚARE "METODE DE SORTARE"

Lecţia este înţeleasă ca o componentă operaţională (Cum?) pe termen scurt a unităţii de învăţare. Dacă unitatea de învăţare oferă înţelegerea procesului din perspectivă strategică, lecţia oferă înţelegerea procesului din perspectivă operativă, tactică.

Nu există un model unic de proiect de lecţie; construirea acestuia depinde de o serie de variabile precum natura conţinutului, obiectivele urmărite, nivelul de pregătire al elevilor, tipul strategiilor didactice utilizate și cui se adresează.

Proiectarea lecţiei presupune:

- încadrarea lecției, activității didactice în sistemul de lecții/activități;
- stabilirea obiectivelor operaţionale;
- selectarea, prelucrarea şi adecvarea conţinutului;
- elaborarea strategiei didactice;
- stabilirea metodologiei de evaluare/autoevaluare.

Ca urmare, trecerea de la unitatea de învăţare la o lecţie componentă trebuie să permită o replicare în acelaşi timp funcţională (De ce?), structurală (Cu ce?) şi operaţională (Cum?) a unităţii de învăţare, la o scară temporală mai mică şi într-un mod subordonat.

În tipologia lecţiilor se ia ca principal criteriu de clasificare scopul didactic; pentru disciplina Informatică, pornind de la acest criteriu, se stabilesc următoarele tipuri de lecţii:

- Lecţia de comunicare şi însuşire de noi cunoştinţe (sau lecţie de predare), în care concentrarea activităţii didactice se realizează în direcţia dobândirii de către elevi a unor cunoştinţe şi dezvoltării, pe această bază a proceselor şi însuşirilor psihice, a capacităţii instrumentale şi operaţionale. Poate avea următoarele variante: lecţie introductivă (la început de capitol), lecţie prelegere, lecţie seminar, lecţie de descoperire pe cale inductivă sau deductivă.
- Lecţie de formare a priceperilor şi deprinderilor sau tipul lecţiei de muncă independentă, caracterizată de activitatea independentă a elevilor consacrată rezolvării sarcinilor de învătare în vederea elaborării unor componente acţionale (

priceperi, deprinderi, algoritmi etc). Poate avea următoarele forme: lecţii pe bază de exerciţii aplicative, lecţii în laborator, lecţii de muncă independentă cu ajutorul fişelor.

- Lecţia de consolidare şi sistematizare, în care se urmăreşte fixarea şi consolidarea cunoştinţelor prin stabilirea de noi corelaţii între cunoştinţe prin elaborarea unor generalizări mai largi, prin relevarea unor structuri logice între cunoştinţe, toate acestea asigurând totodată aprofundarea şi reorganizarea cunoştinţelor în jurul unei idei centrale. Poate avea următoarele forme: lecţie de sinteză (încheiere de capitol, sfârşit de semestru sau de an şcolar), lecţie de sinteză prin exerciţii aplicative, lecţie de sinteză combinate cu activitatea de grup.
- Lecţie de verificare şi apreciere (de control şi evaluare), prin care se urmărește pe de o parte verificarea bagajului de cunoștințe asimilate, concomitent cu capacitatea de aprofundare, înţelegere şi operare, iar pe de altă parte, măsurarea şi evaluarea celor constatate. Poate avea următoarele forme: lecţii de verificare prin chestionare orală (individual, frontal), lecţii de verificare prin teme scrise (lucrări de control sau semestriale), lecţii destinate analizei lucrărilor scrise (prin relevarea lucrărilor tipice, reprezentative şi elucidarea cauzelor greşelilor sau ale obţinerii succesului), lecţii de verificare şi evaluare prin lucrări practice.
- Lecţia combinată (mixtă), care urmăreşte atât predarea, cât şi fixarea,
 verificarea şi aplicarea cunoştinţelor.

Proiect didactic

Metoda bulelor

Lecție de comunicare și însușire de noi cunoștințe

Unitatea şcolară:
Profil: Real, Specializarea: Matematică-Informatică, intensiv Informatică
Disciplina: Informatică,
Profesor:
Clasa/Nr. ore săpt.: a IX-a A / 4 ore / săptămână
Anul şcolar:
Unitatea de învățare: "Metode sortare"
Tipul lecției: de comunicare și însușire de noi cunoștințe
Tema: Sortarea prin metoda bulelor

Nivelul inițial al clasei:

- ✓ Elevii şi-au însuşit toate noţiunile teoretice despre structura unui program C/C++;
- ✓ Elevii şi-au însuşit noţiunile despre instrucţiunile de selecţie şi repetitive;
- ✓ Elevii şi-au însuşit cunoştinţele despre tablourile unidimensionale (definiţie, indice, componentă, declarare, număr maxim de elemente, număr. efectiv de elemente, parcurgerea, citirea şi afişarea).

Competențe generale:

- ✓ Identificarea datelor care intervin într-o problemă și a relatiilor dintre acestea
- ✓ Elaborarea algoritmilor de rezolvare a problemelor
- ✓ Aplicarea algoritmilor fundamentali în prelucrarea datelor
- ✓ Implementarea algoritmilor într-un limbaj de programare

Competențe specifice vizate:

- 4.1. Transcrierea algoritmilor din pseudocod într-un limbaj de programare.
- 4.2. Identificarea necesității structurării datelor în tablouri.
- 4.3. Prelucrarea datelor structurate.
- 4.4. Utilizarea unui mediu de programare pentru limbajul C/C++

Obiective educaţionale:

Objective cognitive:

Elevii vor putea:

- ✓ Să definească corect noțiunea de sortare;
- ✓ Să dovedească trăinicia noţiunilor dobândite la disciplina respectivă, la lecţia curentă;
- ✓ Să identifice tipurile de probleme ce se pot rezolva prin metode de sortare.

Objective afective:

Elevii vor putea:

- ✓ Să aleagă corect programele care se pot rezolva prin utilizarea tipului tablou unidimensional:
- ✓ Să evalueze corect soluţiile oferite de colegi;
- ✓ Să se participe cu plăcere și interes la toate etapele lecției;
- ✓ Să se bucure de rezultatele muncii depuse.

Obiective psihomotorii:

Elevii vor putea:

- ✓ Să utilizeze corect noțiunile teoretice însușite anterior;
- ✓ Să-şi formeze deprinderi de lucru specifice temei de studiu;
- ✓ Să-şi dezvolte gândirea logică, capacitatea de generalizare şi problematizare.

Obiective operationale:

La sfârșitul lecției, elevii vor fi capabili:

O1: să recunoască tipurile de probleme care se rezolvă prin metode de sortare

O2: să implementeze algoritmi simpli de ordonare a elementelor unui vector

O3: să folosească practici recunoscute şi recomandate pentru scrierea de cod sursă care implică lucrul cu ordonarea vectorilor

O4: să recunoască și să evite erorile comune de programare legate de aceste structuri

Strategii didactice:

Principii didactice:

- ✓ principiul participării şi învăţării active;
- ✓ principiul asigurării progresului gradat al performanţei;
- ✓ principiul conexiunii inverse.

Metode de învăţământ:

- ✓ metode de comunicare orală: expunerea, conversația, problematizarea.
- ✓ metode de acţiune: exerciţiul, învăţarea prin descoperire, algoritmizarea.

Procedee de instruire:

- ✓ explicaţia în etapa de comunicare;
- ✓ învăţarea prin descoperire, prin rezolvarea de aplicaţii;
- ✓ conversaţia de consolidare în etapa de fixare a cunoştinţelor.

- Forme de organizare: frontală şi individuală.
- Forme de dirijare a învăţării: învăţare dirijată de profesor sau independentă.

Resurse materiale:

Mariana MILOȘESCU: *Informatică, manual pentru clasa a IX-a*, Editura Didactică și pedagogică R.A., București, 2007;

Metode de evaluare:

- ✓ evaluare iniţială: întrebări orale;
- ✓ set de aplicaţii.

Timpul disponibul: 50 minute.

Forme de organizare a activității: frontală și individuală, dirijată de profesor

Scenariul didactic

Momentul lecţiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Durata
1. Moment organizatoric	- Verifică existenţa resurselor materiale	Se pregătesc pentru lecţie	2 minute
	- Verifică frecvența elevilor		
2. Verificarea și actualizarea cunoștințelor	Profesorul verifică, prin sondaj, modul în care a fost rezolvată tema pentru		
	acasă și cum s-a fixat lecția anterioară, punând următoarele întrebări:		
	Ce este un tablou unidimensional?	Răspund la întrebări	5 minute
	2. Cum se declară un vector?		
	3. Dacă notăm cu v variabila vector, ce înţelegem prin v[i]?		
	Se verifică răspunsurile date și se aduc completările sau corecțiile necesare.		
3. Anunţarea subiectului şi a obiectivelor operaţionale	Anunță titlul, obiectivele operaționale și modul de desfășurare al lecției	Notează în caiete titlul lecției	1 minut
4. Transmiterea cunoștințelor	Este etapa de bază a lecției, care ocupă cea mai mare parte a timpului. Prin	Urmăresc prezentarea și explicaţiile Răspund la întrebări	20 minute
	strategii specifice, profesorul prezintă noul conţinut şi dirijează învăţarea		
	elevilor, asigurând o participare activă a acestora, până la obținerea		
	performanței vizate.		
	La indicațiile profesorului, elevii vor accesa materialul video, aflat la adresa		
	http://www.youtube.com/watch?v=MtcrEhrt_K0&feature=related, acesta	Rezolvă exerciţiile	
	reprezentând o simulare a principiului care stă la baza algoritmului de sortare	propuse la tablă sau	
	prezentat.	folosind mediul de	

Momentul lecţiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Durata
	Comunicarea noilor cunoștințe se realizează mai întâi prin vizionarea	programare	
	materialul video și apoi prin prezentarea lecției cu ajutorul aplicației AEL. Elevii		
	sunt atenți la explicațiile profesorului și intervin în cazul în care au întrebări. Ei		
	urmăresc demonstrația realizată de profesor și își notează în caiete explicațiile		
	oferite de profesor. După conceperea algoritmului, elevii vor avea ca sarcină		
	de lucru să realizeze implementarea algoritmului în limbajul de programare		
	studiat, realizându - se verificarea gradului de însușire a cunoștințelor		
	dobândite în cadrul lecției.		
	Prezintă spre rezolvare o aplicație: Se dă un vector cu n elemente, numere	Sunt atenţi la	
	naturale distincte. Folosind sortarea prin metoda bulelor, ordonaţi crescător	precizările	
5.Consolidarea noilor cunoştinţe	elementele situate înaintea valorii maxime din vector și descrescător	profesorului şi îşi	
	elementele situate după această valoare. Programul citește de la tastatură	notează și rezolvă în	20 min
	numerele n, iar apoi n numere naturale, reprezentând elementele vectorului.	caiete. lese un elev la	
	Programul va afișa pe ecran elementele vectorului, separate prin exact un	tablă, se discută	
	spaţiu, după efectuarea operaţiilor cerute.	soluţia şi se rezolvă la	
	Îndrumă elevii în rezolvarea problemei propuse.	calculator.	

	Face aprecieri globale și individuale cu privire la participarea elevilor la lecţie,		
6. Încheierea lecţiei si propunerea temei pentru acasă	notând răspunsurile date în timpul lecţiei. Propune ca tema următoarea		
	problemă:Se dă un vector cu n elemente, numere naturale și un număr k.	Primesc tema pentru	
	Ordonați crescător primele k elemente ale vectorului și descrescător ultimele n-	acasă și notează	
	k elemente. Programul citește de la tastatură numerele n și k, iar apoi n	indicaţiile pofesorului	2 minute
	numere naturale, reprezentând elementele vectorului. Programul va afișa pe		
	ecran elementele vectorului, separate prin exact un spațiu, după efectuarea		
	operațiilor cerute.		